

Durumun Gerçeđi

Vaziyetimizin hakikati hassas ve aklı eren her dindabýmıza ayna gibi açıktır: İngiltere, İslam hilafetini, yüksek merkezi olan İstanbul'da hain ve kahredici pençesi altına alarak evvela Osmanlı saltanatını parçalamak ve dağıtmak, ikinci olarak bu yol ile bilhassa son senelerde İslam âleminin gösterdiği uyanmayı boğmaya doğru müsait bir zemin hazırlayıp olmak planını kurmuş ve bu umumi harp sonunda bilhassa bu neticeyi elde etmeye çalışarak ve bundan dolayı doğuya ait harekât ve sükûnetinin bütününde hep bu gayeye doğru yürüyerek, nihayet İstanbul'a malum olan şekil ve surette vaz etmiştir. Başında Halife ve padişahımızın temsil ettiği hilafet ve saltanat olduğu halde İslam mevcudiyet ve milliyemizin bütün kanunlarını bu suretle ele geçirmekle İngiltere tasavvur ettiği planı belki artık kolaylıkla tatbik edip gidebileceği, daha doğrusu bizzat bizlere tatbik ettirebileceği zeminde bulunuyor idi. Hakikaten İngiltere'yi bu zannında takviye edecek bazı nedenler ve deliller de yok değildi: İngiliz parasını İslam mukaddesatı milliyesinin bütününde üstün ve hâkim sayan, dinlerini dünyalarına satan beş on muhteremin sefalet ve zilleti, İngiltere için hareketinin oldukça kuvvetli bir dayanağı ad olunuyor idi.

Herkesçe malum olmakla beraber, daha iyi tespit etmiş olmak için bu İngiliz planını ortaya çıkaran safhaların başlıca noktalarına temas edelim:

1-Harbi Umumi sonunda bizimle mütarekename akdeden devlet İngiltere ve bu mütarekename hükümlerini daha ilk gününden itibaren ihlal eden yine İngiltere'dir.

2-Mahut itilafname ile Fransa'yı Adana'ya sokan ve daha ilerilere gitmeye teşvik ile bu korkunç hadiselerle neden olan İngiltere'dir.

3- Yunanistan'ı İzmir' yollayan İngiltere'dir, o kadar ki malum faciayı takiben vuku bulan Yunan işgali, mütarekeyi akdeden İngiliz amirali (Calthorpe)un nezaret ve himayesi altında cereyan etmiştir.

4-Son günlere kadar Yunanlılar İngiliz generali (Miln)in açık koruması altında tutunagelmıştır.

5- İtalyanlara da bir nüfuz bölgesi ayırarak memleketimizi taksim tehlikesi bulunduranlar İngilizlerdir.

6-Sulhumuzu her gün bir suretle karıptırarak Türkiye'yi hayat hakkından mahrum etmek isteyen İngiltere'dir.

7-Ve nihayet İstanbul'a el koymak suretiyle istiklal ve hâkimiyetimizi bitirmek isteyen melun el, İngiliz elidir... Vb.

İngiltere pek de, hatta hiç de gizli olmayan bu maksatlarında ve hareketlerinde, neticeyi kendi hesabına başarılı kılmak için bilhassa kendi içimizde din ve vatanın mukaddes kaidelerini hiçe sayan hain bir

uđursuz zümreye dayanıyor idi. Nitekim gördük: Ýstanbul'un iþgalinden sonra sarýldýđý belli bablý ilk hareket Damat Ferit Paþa'yý iktidar mevkiine getirmek olmuþtur. Ýngiltere'nin fikrinde kendisinin Türkiye'yi mahvetmekten ibaret bulunan kati emeli, ellerinden gelebilirse milletin aleyhinde hareket edecek olan bu düþman upaklarý marifetiyle ortaya çýkarýlacaktýr.

Bu planýn ortaya çýkarýlan yeni bir maddesini, aylardan beri Biga ve havalisinde bedbahtça yapam sürdüren, vataný Yunan zulüm ve kötülüklerine karþý müdafaa ile meþgul Kuvayi Milliye'yi arkasýndan vurmaya çalyþan Ahmet Anzavur'a þu son günlerde- Ýngiliz emir ve idaresiyle-mirimiran rütbesi verilmesi ve kendisinin Balýkesir mutasarrýflýđýna tayin ettirildiði görölüyor. Artýk vaziyet en ufak bir þüpheye mahal kalmayacak kadar açýktýr. Hem de birkaç yönden: Evvela Ýngiltere'nin oynadýđý oyunun mahiyeti itibariyle, ikinci olarak da Ýngiltere'nin maksadýnýn temin için istihdamýný hedeflediði kuvvetlerin ve vasýtalarýn bilhassa nelerden ibaret olacađý noktasýndan.

Ýngiltere, milletimizce icap ederse ölümün göze alýnacađý bir galeyan ve ayaklanma ile karþýlanan bu suikastýnda, kaleyi içeriden fethetmek üzere, bilhassa bizi dâhili mücadelelerimiz içinde bođulup mahvolmaya sevk eylemek planýnýn görmüþtür. Bunun için elinde para vardýr ve Ferid Paþa ile arkadaþlarýndan ibaret hatta sýnýrlý ve ihtiras erbabý ile sýnýrlý... Ýngiltere kendi hasebinde bu hýyanet sebeplerine bir de milletin olur olmaz þeye kanýverecek sandýđý saflýk ve gafletini ilave eylemiþtir. Ýpte bugün hayatýmýzýn istiklali ve hürriyeti babýna bir kâbus gibi konan Ýngiltere'nin vaziyeti ve ipþe bugün Ýngiliz emri ile mirimiran paþasý yapýlan Ahmet Anzavur'un haydutluđunu izah eden hakikat... Milletin gösterdiði siyasi rüþt ve fedakârlýk azmi, Ýngiltere'nin bu hesaplarýnda ne kadar yanýlmýþ olduđunu kâfiden fazla bir açýklýkla ispat eylemiþtir. Ýngiltere'nin bizi bize mahvettirmekten ibaret olan planý milletin hakikat temyizindeki basiret ile þimdiden suya düþmüþ sayýlabilecek olduktan sonra, bu devletin daha fazla ne yapabileceði noktasý kalýr ki, bu bahiste de biz cihanýn sulh ve sükûnunu koruyan olmaktan henüz çok uzak bulunan hercümerc vaziyeti içinde milli mukaddes hukukumuzu kurtarmaya yetecek zaman ve imkândan hiç de mahrum olmadýđýmýza ve hiç de mahrum kalmayacađýmýza en kati bir kanaatle kani bulunduđumuzu, Hakk'a imanýmýz kadar kuvvetli bir emniyet ve inanç ile beyan edebiliriz. Azim ve imanýmýzda sebat olalım: Zaman bizim için ve bütün Ýslam alemi için çalyþıyor.

1923

Hakimiyet i Milliye